

SAMENVATTING

106517 - Geschil over ontwikkelingsperspectief; PO

De oudste en de jongste broer van een drieling hebben, net als hun middelste broertje, vanaf groep 1 regulier onderwijs gevolgd op de basisschool. Dit schooljaar volgen zij voor de tweede maal onderwijs in groep 6. Zij vertonen gedragsproblemen en kenmerken van depressie.

De school concludeerde handelingsverlegen te zijn in de begeleiding van de twee broers. Voor de oudste broer heeft de school een U voorziening van bureau Jeugdzorg voorgesteld en voor de jongste broer plaatsing op het speciaal basisonderwijs. Het bevoegd gezag heeft vervolgens een voornemen tot verwijdering kenbaar gemaakt. Na indiening van het verzoek van de ouders aan de Commissie, is voor beide broers een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Omdat er ten tijde van het voornemen tot verwijdering geen ontwikkelingsperspectieven waren opgesteld, is de geconcludeerde handelingsverlegenheid voorbarig geweest.

Over de inmiddels opgestelde ontwikkelingsperspectieven had met de ouders op overeenstemming gericht overleg gevoerd moeten worden. Dat is niet gebeurd. Bovendien ontbreekt daarin een omschrijving van de begeleiding die is afgestemd op de individuele behoeften van de leerlingen. De ontwikkelingsperspectieven voldoen op deze onderdelen niet aan de wettelijke eisen.

Voor de toelating tot het speciaal basisonderwijs was een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven en is een toelatingsverklaring opgesteld. Nog daargelaten dat deze verklaringen buiten verzoekers zijn opgesteld, ontberen ze elke grondslag omdat nog niet kan worden beoordeeld welke onderwijsondersteuning voor de leerlingen passend is. De Commissie adviseert om het bestreden besluit in te trekken en de ontwikkelingsperspectieven bij te stellen en een nieuw besluit te nemen over de benodigde extra ondersteuning, waarbij wordt meegenomen welke ondersteuningsmogelijkheden de eigen school kan bieden. Verzoek gegrond.

UITSPRAAK

in het geding tussen:

de heer A, wonende te B en mevrouw C, wonende te D, hierna te noemen verzoekers
gemachtigde: mevrouw mr. A.M.T. Wigger

en

het College van Bestuur van de Stichting F, gevestigd te D, hierna te noemen verweerder
gemachtigde: de heer mr. C.J. Verhaart

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift met bijlagen van 3 november 2014 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd. Verzoekers vragen de Commissie een oordeel te geven over de voorgestelde ontwikkelingsperspectieven van H en I, zonen van verzoekers, in het licht van het voornemen van verweerder om de jongens van school te verwijderen.

Verweerder heeft een verweerschrift met bijlagen ingediend, ingekomen op 19 november 2014. De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 3 december 2014 te Utrecht.

Verzoekers waren op de zitting aanwezig, werden vergezeld door hun dochter A. A en werden bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren aanwezig de heer J, extern ondersteuner van I, mevrouw K, directeur L, mevrouw M, groepsleerkracht L en de heer N, medewerker passend onderwijs I. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

De door verzoekers op 1 december 2014 en door verweerder op 2 december 2014 ingebrachte aanvullende stukken zijn door de voorzitter niet toegelaten als processtukken, omdat ze te laat zijn ingediend.

Verweerder heeft een pleitnotitie overgelegd.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van H en I, de oudste en jongste broers van een drieling, geboren op 19 april 2004. Verweerder is het bevoegd gezag van de L te D, genaamd Stichting F te D (I). Verweerder is aangesloten bij Samenwerkingsverband passend onderwijs D PO2817.
2. De drieling heeft nog een oudere broer en zus. De ouders leven gescheiden van tafel en bed.
3. H en I hebben, net als het middelste broertje van de drieling, vanaf groep 1 regulier onderwijs gevolgd op de L. H en I volgen schooljaar 2014-2015 voor de tweede keer onderwijs in groep 6.
4. De basisschool heeft voor zowel H als I groeidocumenten opgesteld die deel uitmaken van het onderwijskundig rapport. Deze stukken zijn niet gedateerd. In de groeidocumenten is de verslaglegging opgenomen van de besprekingen in het overleg integraal handelingsgericht indiceren (IHI-overleg) in de periode van 21 november 2013 tot en met 23 september 2014.
5. Op aanvraag van schoolmaatschappelijk werk is in 2013 een indicatie afgegeven voor opvoedingsondersteuning door P. Sinds juni 2013 is er ambulante hulpverlening van P in het gezin. In maart 2014 is er door P observatiediagnostiek verricht. Dit heeft ertoe geleid dat ambulante begeleiding op school is ingezet. De uitkomsten van de observatiediagnostiek zijn opgenomen in de groeidocumenten.
6. In het IHI-overleg (integraal handelingsgericht indiceren) van 23 september 2014 heeft de school geadviseerd om H te plaatsen in de U onderwijsgroep en I te plaatsen op sbo O. Bij dit overleg waren verzoekers aanwezig en de leerplichtambtenaar, de schoolmaatschappelijk werker, een leidinggevende van U D en Q, de gezinsondersteuner van P, de medewerker van Bureau Jeugdzorg, de ambulant begeleider, de directeur van sbo O, de onderwijsadviseur, de directeur van de L, de groepsleerkracht en twee intern begeleiders.
7. Aanmelding bij U onderwijs loopt via Bureau Jeugdzorg. U onderwijs wordt verzorgd door R, een school voor speciaal onderwijs, onderdeel van de S. Een leerling in de leeftijd van 0-12 jaar kan voor maximaal een half jaar begeleid worden in de vorm van U onderwijs. Gedurende die periode blijft een leerling ingeschreven op de school van herkomst. U onderwijs moet ervoor zorgen dat het kind zich beter voelt en dat het beter gaat op school.
8. De L is 700 meter verwijderd van de woning van H en I. De afstand van de woning naar R, X in D, is volgens Google maps 4,3 kilometer en in 17 minuten te fietsen of 52 minuten te lopen. De afstand van de woning naar O, T 15 in D, is volgens Google maps 1,1 kilometer en in 5 minuten te fietsen of 14 minuten te lopen.

9. Mevrouw K, directeur van de school, heeft bij brief van 2 oktober 2014 aan verzoekers het voornemen medegedeeld om tot verwijdering van H en I over te gaan. In deze brief wordt voor H plaatsing in de U onderwijsgroep genoemd en voor I plaatsing op een speciale school voor basisonderwijs.
10. Verzoekers hebben op 27 oktober 2014 schriftelijk kenbaar gemaakt dat zij zich niet met dit voorgenomen besluit kunnen verenigen en aangekondigd dat tegen het definitieve besluit tot verwijdering bezwaar gemaakt zal worden.
11. Op 3 november 2014 hebben verzoekers een verzoekschrift ingediend bij de Commissie.
12. Op 11 november 2014 is een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor H waarin als verwachte uitstroombestemming VMBO BB-KB is opgenomen. Op 14 november 2014 is een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor I met een verwachte uitstroombestemming VMBO BB met leerwegondersteuning.
13. Verweerder heeft bij het verzoekschrift een toelaatbaarheidsverklaring met beschikingsnummer PO 2817-2014-011 van het Samenwerkingsverband passend onderwijs D overgelegd voor I, afgegeven op 17 november 2014, en een brief van 12 november 2014, ingebracht als toelatingsverklaring, van de directeur van sbo O dat deze school kan voorzien in de onderwijsbehoeften van I.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Verzoekers menen dat het voor de ontwikkeling van de drieling beter is dat zij niet op dezelfde basisschool onderwijs volgen. Met de tijdelijke verwijzing van H naar de U onderwijsgroep en I naar het speciaal basisonderwijs kunnen zij echter niet instemmen, omdat de school onvoldoende heeft onderzocht of voortzetting van het onderwijs op het reguliere basisonderwijs tot de mogelijkheden behoort.

Verzoekers brengen in dat het met H en I beter gaat dan vorig schooljaar.

De door H gevolgde kanjertraining bij P heeft tot een positieve ontwikkeling geleid. Er is op dit moment geen aanleiding om H te verwijzen naar U onderwijs en daarmee de positieve ontwikkeling die hij doormaakt te verstoren. Plaatsing op de U onderwijsgroep heeft als bijkomend probleem dat de afstand net niet lang genoeg is om in aanmerking te komen voor een vervoersvergoeding. Hij zal daarom moeten fietsen, maar verzoekers vinden hem daarvoor te jong.

In het voor H opgestelde ontwikkelingsperspectief is niet duidelijk gemaakt welk onderwijsprogramma geboden wordt en wat de verwachte uitstroombestemming is. Daarmee voldoet het ontwikkelingsperspectief niet aan de wettelijke vereisten. Ook is niet duidelijk hoe lang H in de U onderwijsgroep zou moeten verblijven.

De U onderwijsgroep moet worden aangemerkt als een tijdelijke voorziening waarvoor informatie over de toelatingsprocedure opgenomen zouden moeten zijn in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Die informatie ontbreekt. Ook de IHI-procedure is onvoldoende duidelijk.

I heeft meer moeite met leren en gaat met minder plezier naar school. Hij heeft wel extra aandacht nodig, desondanks zijn er volgens verzoekers onvoldoende redenen om I te plaatsen op het sbo. In het voor I opgestelde ontwikkelingsperspectief wordt verwezen naar het sbo, maar over de te verwachten uitstroombestemming is niets opgenomen. Daarnaast ontbreekt een

toelaatbaarheidsverklaring. In de bijlagen bij het verweerschrift is wel een document opgenomen waarin staat vermeld dat I toelaatbaar zou zijn, maar hierbij is niet de juiste procedure gevolgd. Verzoekers stellen dat onvoldoende is onderzocht wat de L zelf nog aan ondersteuning zou kunnen bieden. Nadat verzoekers sbo O en de U onderwijsgroep bezocht hebben, zijn verzoekers zelf op zoek gegaan naar andere scholen, omdat de bezoeken geen positieve indruk hebben achtergelaten. Bij die zoektocht ervaren verzoekers dat scholen hun deuren sluiten na raadpleging van de L.

Standpunt verweerder

Verweerder verwijst naar het voor H op 11 november 2014 door mevrouw V, intern begeleider L, opgestelde ontwikkelingsperspectief en het voor I op 14 november 2014 door mevrouw W, intern begeleider L, opgestelde ontwikkelingsperspectief. De verwijzing van H naar de U onderwijsgroep voldoet aan de wettelijke vereisten, omdat het te volgen onderwijsprogramma is aangegeven en de duur van het verblijf beperkt is tot een half jaar met het doel terugkeer naar het reguliere basisonderwijs. Ter zitting heeft verweerder toegelicht dat terugkeer naar de L niet uitgesloten is, maar dat met het oog op de drieling problematiek in overweging genomen moet worden, dat het beter is de drie jongens op verschillende scholen te plaatsen. Het Ondersteuningsplan 2014-2016 verwijst naar de mogelijkheid voor een tijdelijke plaatsing in een speciale onderwijssetting. Of en hoe verwezen wordt, is afhankelijk van de gevolgde IHI-procedure. Eén van de pijlers van de IHI-procedure is dat ouders betrokken worden bij de overleggen. Daarnaast zijn veel experts geraadpleegd. Het punt is bereikt dat de school handelingsverleggen is. Voor I is in het ontwikkelingsperspectief duidelijk gemaakt, mede in relatie tot het ondersteuningsprofiel van de school, dat de school handelingsverleggen is. Sbo O heeft zich bereid verklaard om I in te schrijven als leerling. Als verzoekers I hadden aangemeld bij sbo O zou hij zijn toegelaten. Het samenwerkingsverband heeft inmiddels een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven. In het IHI-overleg van 23 september 2014 hebben de deskundigen een onverdeeld advies uitgebracht om H te verwijzen naar de U onderwijsgroep en I zijn schoolloopbaan te laten vervolgen op het sbo. Ter zitting heeft verweerder toegelicht dat het voornemen tot verwijdering voor H niet nodig was geweest, omdat voor een tijdelijke plaatsing bij de U onderwijsgroep de voorwaarde geldt dat de leerling blijft ingeschreven op school. Desgevraagd door de Commissie heeft verweerder ter zitting bevestigd dat het beter gaat met de jongens dan vorig jaar. Anders dan verzoekers, concludeert verweerder dat de interventies van school niet tot het gewenste resultaat hebben geleid. De school is van mening dat het dit jaar beter gaat omdat de jongens voor het tweede jaar dezelfde leerstof krijgen, daarom hebben zij minder frustraties. De kinderen voelen ook de druk van thuis om te presteren. Vorig jaar werd de druk na de kerstvakantie groter. Dat is ook nu de verwachting. Dat het beter gaat heeft ook te maken met de opvoedingsbegeleiding die door P thuis is gegeven. De intern begeleider van de school heeft verzoekers vergezeld bij de bezoeken aan de U onderwijsgroep en aan sbo O. De intern begeleider heeft die bezoeken niet als negatief beleefd. Toen de school constateerde dat ouders geen positief beeld hadden overgehouden aan die bezoeken heeft zij aangeboden om deze scholen opnieuw of andere scholen samen te bezoeken. Ouders hebben geen gebruik gemaakt van dit aanbod. Verweerder verwacht dat er in de U onderwijsgroep en op het sbo meer aandacht is voor het welbevinden van H en I en dat ten gevolge daarvan de kans groter is dat de jongens tot leren komen. In het IHI-overleg op 23 september 2014 is deze verwachting met ouders besproken. Verweerder verwacht een hogere uitstroombestemming als de jongens onderwijs volgen in het U onderwijs en het sbo.

OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid en de ontvankelijkheid

Verzoekers vragen de Commissie een oordeel te geven over de voorgestelde ontwikkelingsperspectieven. Op grond van artikel 40a eerste lid van de Wet op het primair onderwijs (WPO) is de Commissie daarom bevoegd om het geschil te behandelen.

Het geschil is tijdig ingediend nadat verweerder bevestigd heeft handelingsverlegen te zijn en het voornemen heeft kenbaar gemaakt over te zullen gaan tot verwijdering. Verzoekers zijn daarom ontvankelijk in hun verzoek aan de Commissie.

De beoordeling van het verzoek

De Commissie stelt vast dat de school op 23 september 2014 heeft geconcludeerd handelingsverlegen te zijn en op grond daarvan op 2 oktober 2014 een voornemen tot verwijdering kenbaar heeft gemaakt. Op dat moment was de per 1 augustus 2014 in werking getreden Wet passend onderwijs van kracht. Op grond van die wet behoort de school voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Zonder een dergelijk onderzoek kan in het nieuwe stelsel niet direct geconcludeerd worden tot handelingsverlegenheid. Met het opstellen van een ontwikkelingsperspectief wordt de ondersteuningsbehoefte duidelijk. Aan de hand van het ontwikkelingsperspectief onderzoekt de school vervolgens eerst welke ondersteuning zij zelf kan bieden. Ook op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte bestaat de verplichting om serieus te onderzoeken of de school de benodigde aanpassingen zelf kan verrichten of dat de benodigde aanpassingen een zogenoemde onevenredige belasting voor de school vormen.

Dit leidt ertoe dat de school, die door het fysieke gedrag en het leergedrag van H en I handelingsverlegen dreigt te worden, allereerst onderzoek had moeten plegen ten behoeve van het ontwikkelingsperspectief van beide leerlingen. De Commissie stelt vast dat op het moment dat door school geconcludeerd is dat sprake was van handelingsverlegenheid er nog geen ontwikkelingsperspectieven waren opgesteld zodat de geconcludeerde handelingsverlegenheid voorbarig is geweest.

Door verweerder zijn eerst op 11 en 14 november 2014 ontwikkelingsperspectieven ingediend als bijlage bij het verweerschrift. De Commissie heeft ter zitting kunnen vaststellen dat deze ontwikkelingsperspectieven zijn opgesteld na het voornemen over te gaan tot verwijderen en zonder dat hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders is gevoerd. In de ontwikkelingsperspectieven is wel een verwachte uitstroombestemming opgenomen als doel. Daaraan zijn leerdoelen gekoppeld, maar een omschrijving van de begeleiding die is afgestemd op de individuele behoeften van de leerlingen ontbreekt. De Commissie is van oordeel dat deze ontwikkelingsperspectieven op deze onderdelen niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen. Nu thans niet kan worden beoordeeld welke onderwijsondersteuning voor H en I passend is, ontberen de afgegeven toelaatbaarheidsverklaring en de als toelatingsverklaring ingebrachte brief elke grondslag, nog daargelaten dat deze buiten verzoekers zijn opgesteld.

4. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie dat het verzoek gegrond is en adviseert het bevoegd gezag om het bestreden besluit in te trekken en met inachtneming van de overwegingen van de Commissie de ontwikkelingsperspectieven bij te stellen en een nieuw besluit te nemen over de benodigde extra ondersteuning van H en I, waarbij wordt meegenomen welke ondersteuningsmogelijkheden de eigen school kan bieden.

Onderwijsgeschillen

**Geschillencommissie
passend onderwijs**

Aldus gedaan te Utrecht op 12 januari 2015 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. M.H.W.C. Voeten en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden, in aanwezigheid van mr. H.J. van der Ende, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. H.J. van der Ende
secretaris